

Družba Braće hrvatskog zmaja traje već 97 godina

Družba Braća hrvatskog zmaja sredinom studenoga je svečano obilježila 97. obljetnicu postojanja. Tom su prigodom njenim počasnim članovima postali predsjednik HAZU akademik Ivo Padovan i akademik Andre Mohorovičić. Akademik Padovan dobio je naslov Zmaj od Badire, a akademik Mohorovičić Zmaj Kvarnerski. Neuobičajene titule za današnje vrijeme pa da podsjetimo o kakvom je to društvu riječ.

Družbu Braća hrvatskog zmaja osnovali su 16. studenoga 1905. povjesničar Emilij Laszowski i književnik dr. Velimir Deželić stariji. Uzor za njeno osnivanje i ime pronašli su u srednjovjekovnom Redu zmajskih vitezova kralja Žigmunda. Radom Družbe rukovodi Meštarski zbor, kojem je na čelu Veliki meštar, biran na pet godina. Prvim je Velikim mešтром bio imenovan Emilij Laszowski (1905-1935), dok danas tu čast obnaša Matija Salaj. Rad Družbe je nakon Drugog svjetskog rata bio zabranjen zbog njene izrazito hrvatske i domoljubne orijentacije. Naime, u razdoblju od 1905. do zabrane 1946. godine, članovi Družbe postavili su brojne spomen-ploče i spomenike. Od njihovih značajnijih djela svakako je potrebno podsjetiti na prijenos posmrtnih ostataka Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana iz Bečkog Novog Mjesta i njihovo pokapanje u Zagrebačkoj katedrali 1919. godine, zatim postavljanje spomena hrvatskoj himni na Zelenjaku 1935. godine, spašavanje Kamenitih vrata od rušenja, 1907. godine, i osnutak Gradske knjižnice i čitaonice, Gradskog arhiva i Gradskog muzeja.

U Šestinama su članovi Družbe uredili grob oca Domovine Ante Starčevića, te bili među glavnim pokretačima velike nacionalne proslave tisućite obljetnice Hrvatskog kraljevstva 1925. godine. Družba je 1990. godine obnovila svoj rad. Obnovila je Zmajsku kulu iznad Kamenitih vrata gdje se održavaju sjela Družbe. Nakon obnove rada uslijedile su i brojne nove akcije, a sve prema starom načelu – Pro artis et focis Deo propitio.

Miroslav Šašić

U Zmajskoj kuli iznad Kamenitih vrata održavaju se sjela Družbe